

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 4C/52/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616208520
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4616208520.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobcov: X/Blažena J., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX S. U. č. XXX a 2/ F. J., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX S. U. č. XXX, práv. zast.: Advokátska kancelária JUDr. Zuzana Čížová, s.r.o. so sídlom J. Jesenského 69, 957 01 Bánovce nad Bebravou, IČO: 36 789 925, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom 812 85 Bratislava Štúrova č. 2, IČO: 00166481, o náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v 1./rade náhradu trov obhajoby v sume 989,64 eura a nemajetkovú ujmu v sume 8.000 eur do tridsať dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi v 2./rade náhradu trov obhajoby v sume 989,64 eura a nemajetkovú ujmu v sume 12.000 eur do tridsať dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšku súd žalobu žalobcov v 1./ a 2./rade v časti o náhradu škody z titulu trov obhajoby zamietla.

IV. Súd žalobcom v 1./ a 2./rade priznáva náhradu trov konania proti žalovanej v plnej výške, o ktorej rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

I./ Žalobcovia v 1./ a 2./rade sa podanou žalobou domáhali od žalovanej náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. s tým, že žalobkyňa v 1./rade požadovala zaplatenie náhrady trov obhajoby v sume 1.000 eur a zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 20.000eur a rovnaké nároky si uplatnil aj žalobca v 2./rade a to z dôvodu, že dňa 31.07.2013 bolo uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Topoľčanoch ČVS: ORP/XXX/OEK-TO-XXXX začaté voči nim trestné stíhanie a vznesené obvinenie pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona a proti tomuto uzneseniu podali sťažnosť, ktorá však bola uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín sp.zn. XPv/XXX/XXXX - 103 zo dňa 02.09.2013 zamietnutá ako nedôvodná a následne bola voči nim po vykonaní úkonov v trestnom konaní podaná obžaloba prejednávaná na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. XT/XX/XXXX, pričom boli spod obžaloby právoplatne oslobodení. Uznesenie o vznesení obvinenia sa teda pre účely nároku na náhradu škody stalo nezákonným rozhodnutím, pričom sťažnosť proti tomuto uzneseniu im bola zamietnutá a nedôvodným trestným stíhaním im vznikla škoda na majetku ako aj nemajetková ujma a zároveň bola ohrozená ich vážnosť u spoluobčanov v obci. Trestným stíhaním boli poškodení na svojich právach, keďže boli predvolaní na výsluchy a na konania pred súdom, čo negatívne ovplyvnilo ich zamestnanie, podnikanie a spoločenské postavenie a to napriek tomu, že sa preukázalo, že skutok, ktorý im bol kladený za vinu nespáchali. Zároveň poukázali na skutočnosť, že už v r. 2008 bolo proti nim podané trestné oznámenie pre ten istý prečin, avšak vyšetrovateľ OO PZ Trenčín trestné oznámenie ako nedôvodné odmietol a rovnako bolo odmietnuté aj ďalšie trestné oznámenie pre ten istý prečin

podvodu v r. 2012. V trestnom konaní im vznikli trovy obhajoby a to každému vo výške 1.000eur a náhradu nemajetkovej ujmy požadovali každý zo žalobcov vo výške 15.000 eur a okrem toho z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka si každý z nich uplatnil škodu vo výške 5.000 eur. Podaním zo dňa 15.11.2017 (č.l. 91) navrhli vypočuť svedkov, ktorí mali potvrdiť, že v obci S. U. ich miestni občania ohovárali, hoci dovtedy s nikým nič nemali a žili slušným rodinným životom a okrem toho v tejto obci mal žalobca v 2./rade sídlo stavebnej firmy a trestné stíhanie mu spôsobilo ujmu na podnikateľských aktivitách a objednávkach, čo dokladoval faktúrami za obdobie rokov 2008 až 2013, z ktorých malo byť evidentné, že pokiaľ nebolo začaté trestné stíhanie, tak mal pravidelne každoročne objednávky, ktoré dokladoval priloženými faktúrami. Po začatí trestného stíhania už žiadne objednávky z obce ani z okolia nedostával, čo vážne ohrozilo jeho podnikateľskú činnosť, i zamestnanie žalobkyne v 2./rade, ktorá pre neho robila účtovníctvo. Ďalším závažným následkom pre žalobcu v 2./rade bola hrozba, že ako člen výboru Urbárskeho spoločenstva bol v ohrození, nakoľko mu bolo naznačené, že ak bude odsúdený, tak ho vylúčia z výboru tohto spoločenstva. Okrem toho dňa 01.09.2013 žalobca v 2./rade spôsobil dopravnú nehodu a to z dôvodu, že dňa 31.07.2013 bolo voči nim začaté trestné stíhanie pre prečin podvodu, čo zle vplývalo na jeho celkovú psychiku a taktiež dva mesiaca po začatí trestného stíhania spadol zo strechy a utrpel vážny úraz. V dôsledku tohto úrazu má trvalé následky a bol uznaný ako čiastočný invalidný dôchodca. Taktiež dňa 20.01.2014 mal menšiu dopravnú nehodu v Bánovciach nad Bebravou, keď s manželkou a obhajcom cestovali domov z S., kde boli študovať na polícii trestný spis. Pred začatím trestného stíhania nikdy nemal ani len drobnú nehodu a tieto udalosti boli spôsobené trestným stíhaním, ktoré na neho zle psychicky vplývalo.

2./ Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 4C/52/2017 - 131 zo dňa 06.03.2018 bola žalovaná zaviazaná zaplatiť obom žalobcom trovy obhajoby v sume 679,02 eura každému a zároveň žalobkyni v 1./rade nemajetkovú ujmu v sume 8.000 eur a žalobcovi v 2./rade nemajetkovú ujmu v sume 12.000 eur, pričom vo zvyšku súd žalobu zamietol a žalobkyni v 1./rade náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi v 2./rade priznal náhradu trov konania v rozsahu 20%.

3./ Vykonaným dokazovaním súd zistil, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ v Trenčíne ČVS:ORP-XXXX/X-OVK-TN-XXXX zo dňa 26.09.2008 bola odmietnutá vec podozrenia zo spáchania prečinu podvodu voči žalobkyni v 1./rade, ktorého skutku sa mala dopustiť pri spisovaní notárskej zápisnice a uviesť do omylu svoju matku E. S., nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania. Ďalším uznesením vyšetrovateľa OR PZ v Trenčíne ČVS: ORP-XXX/OEK-TN-XXXX zo dňa 10.03.2011 bolo zastavené trestné stíhanie voči neznámemu páchatelovi, ktorý uviedol do omylu poškodenú E. S. pri spisovaní notárskej zápisnice dňa 01.08.2008, nakoľko vo veci nejde o trestný čin a nie je dôvod na postúpenie veci. Následne Okresnou prokuratúrou Trenčín uznesením sp.zn. 2Pv/986/10 zo dňa 29.03.2011 bola zamietnutá sťažnosť poškodenej E. S. voči uvedenému uzneseniu polície. Ďalším uznesením zo dňa 09.08.2011 vydaným vyšetrovateľom polície bolo začaté trestné stíhanie za prečin podvodu v tej istej veci a uznesením zo dňa 05.12.2011 bolo trestné stíhanie prerušené, lebo sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe. Uznesením zo dňa 13.07.2012 vyšetrovateľ polície pokračoval v trestnom stíhaní, pričom opatrením Prezídia Policajného zboru č. PPZ-UKP-OEK-171-001/2013 zo dňa 06.03.2013 bola určená osobitná príslušnosť na trestné konanie v predmetnej trestnej veci odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Topoľčanoch s odôvodnením, že podľa zisťovania zo štatistických údajov je na OR PZ v Trenčíne pomerne vysoká zaťaženosť rozpracovanými spismi na jedného vyšetrovateľa, čo nedáva predpoklad urýchleného ukončenia vyšetrovania.

4./ Vyšetrovateľ OR PZ v Topoľčanoch dňa 31.07.2013 pod ČVS: ORP-XXX/OEK-TO-XXXX vydal uznesenie o začatí trestného stíhania žalobcov za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchatelstva z dôvodu, že dňa 01.08.2008 pri spisovaní notárskej zápisnice uviedli do omylu nebohú poškodenú E. S., ktorá obvinenej W. J. predala svoj podiel na nehnuteľnostiach v kat.úz. H. A., pričom poškodenej neoznámili, že v zápisnici nejde o ručenie nehnuteľnosťou, ale o jej predaj, čím poškodenej vznikla škoda vo výške 21.111,11 eura. Proti uvedenému uzneseniu žalobcovia podali sťažnosť, ktorá bola ako nedôvodná zamietnutá uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín č. 2Pv/986/2012 - 103 zo dňa 02.09.2013. Následne po vykonaní úkonov v rámci trestného konania bola Okresnou prokuratúrou v Trenčíne dňa 12.02.2014 na Okresný súd Trenčín podaná obžaloba na žalobcov v 1./ a 2./rade pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchatelstva, ktorá bola prejednaná súdom pod sp.zn. 6T 21/2014, pričom rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 6T/21/2014 - 830 zo dňa 11.09.2015 boli žalobcovia v

1./ a 2./rade oslobodení spod obžaloby, pretože skutok, pre ktorý bolo voči nim vedené trestné konanie nie je trestným činom. Uvedený rozsudok sa stal právoplatným dňa 17.05.2016, nakoľko Krajský súd v Trenčíne uznesením sp.zn. 2To/159/2015 - 863 zo dňa 17.05.2016 zamietol odvolanie prokurátora a poškodených proti prvostupňovému rozsudku ako nedôvodné.

5./ Žiadosťou zo dňa 13.09.2016 žalobcovia v 1./ a 2./rade požiadali Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., pričom požadovali, aby každému z nich bola uhradená majetková škoda vo výške 1.000 eur v súvislosti s trovami obhajoby v trestnom konaní a taktiež si každý z nich uplatnil nemajetkovú ujmu vo výške 20.000 eur s tým, že z tohto nároku suma 5.000 eur je uplatnená z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Listom zo dňa 27.10.2016 oznámila GP SR žalobcom, že ich nárok na náhradu škody neuspokojí, keďže žiadosť nie je dôvodná a nie je daný základ uplatňovaného nároku. Následne žalobcovia žalobou podanou na tunajšom súde dňa 19.12.2016 uplatnili svoj nárok na náhradu škody voči žalovanej, za ktorú koná GP SR.

6./ Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím je čiastočne dôvodná. Je nesporné, že podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody v tomto prípade koná v mene štátu Generálna prokuratúra SR a uvedenú skutočnosť žalovaná ani nerozporevala. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá Zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematický a teleologický. Z hľadiska systematického výkladu možno dospieť k záveru, že aplikácia § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. prichádza do úvahy aj v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Z hľadiska teleologického výkladu nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zмене) namietaného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Za správny treba považovať výklad, v zmysle ktorého z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, má zastavenie trestného stíhania (ak k takémuto rozhodnutiu došlo k preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným) rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania. Ústavný súd SR vo svojom náleze sp.zn. I.ÚS320/2016 zo dňa 07.07.2016 ďalej konštatuje, že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa Zákona č. 514/2003 Z.z. Podľa súdnej judikatúry zodpovedá zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a, že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (rozsudok Najvyššieho súdu SR , sp. zn. 4Cdo/ 54/2011 zo dňa 30.1.2012 a rovnako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/183/2009 zo dňa 30.11.2009). Rovnako z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/194/2010 zo dňa 30.03.2011 vyplýva, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (rozhodnutie NS SR sp.zn. 4MCdo/15/2009). Zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby, avšak judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania,

pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezakonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

7./ Súd považoval za nesporné, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím policajného orgánu pri výkone verejnej moci a následným nezákonným rozhodnutím prokuratúry, ktorá rozhodovala o sťažnosti žalobcov proti uzneseniu o vznesení obvinenia a taktiež že súčasná judikatúra v prípade, ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo k oslobodeniu spod obžaloby s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádza z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté a teda uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia je potrebné považovať za nezákonné a tým je splnený základný predpoklad na uplatňovanie si náhrady škody v zmysle Zákona č. 514/2003 Z.z. V tomto prípade je nesporné, že žalobcovia boli oslobodení spod obžaloby z dôvodu, že skutok, pre ktorý začalo trestné stíhanie nie je trestným činom a teda žalobcom vznikol nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a za túto škodu zodpovedá štát, pričom v zmysle § 3 ods. 2 citovaného zákona sa tejto zodpovednosti nemožno zbaviť a teda ide o zodpovednosť objektívnu. Vzhľadom na súčasnú judikatúru ohľadom rozhodovania o nárokoch na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci je nepochybné, že žalobcom vznikol nárok na náhradu škody a keďže v rámci predbežného prerokovania ich nároku im tento nebol priznaný, tak svoje právo si museli uplatniť súdnou cestou. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že nárok žalobcov na náhradu škody je dôvodný, nakoľko oslobodením spod obžaloby sa uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia stalo nezákonným a následne je za nezákonné možné považovať aj uznesenie prokurátora o zamietnutí sťažnosti obvinených. Keďže zodpovednosť za škodu je v tomto prípade zodpovednosťou objektívnou, tak súd žalobe na náhradu škody vyhovel, i keď nie v celom rozsahu. Pri svojom rozhodovaní súd vychádzal zo skutočnosti, že žalobcovia majú nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím policajného orgánu a následne aj nezákonným rozhodnutím prokuratúry a preto je možné priznať im náhradu škody iba v takom rozsahu, ktorý súvisí s týmito nezákonnými rozhodnutiami. Žalovaná na pojednávaní dňa 06.02.2018 namietla uplynutie subjektívnej premlčacej lehoty na podanie žaloby na náhradu škody, avšak jej námietka nie je dôvodná s poukazom na ustanovenie § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré upravuje subjektívnu premlčaciu dobu tak, že právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, pričom ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie a v tomto prípade je možné považovať až rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.05.2016 za také rozhodnutie, ktorým došlo k zrušeniu právoplatného rozhodnutia vyšetrovateľa polície o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči žalobcom, pričom od uvedeného dňa do podania žaloby na súd neuplynula doba troch rokov (žaloba bola podaná na súde dňa 19.12.2016) a preto je potrebné hodnotiť žalobu ako včas podanú. Žalobcovia si z titulu náhrady škody a to skutočnej škody v zmysle § 18 ods. 1,3 zákona č. 514/2003 Z.z. uplatnili trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Každý zo žalobcov si v rámci tohto nároku uplatnil náhradu škody vo výške 1.000eur a svoj nárok dokladovali pokladničnými dokladmi, z ktorých vyplýva, že každý z nich obhajcovi zaplatil sumu 1.000eur a to dňa 19.08.2013, kedy obhajcu splnomocnili na zastupovanie v trestnom konaní. Zo znenia ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. však vyplýva, že trovy právneho zastúpenia zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta a zároveň uvedené ustanovenie odkazuje na ustanovenie § 9 - § 14 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a preto pri posudzovaní dôvodnosti tohto nároku žalobcov je potrebné vychádzať z odmeny stanovenej citovanými ustanoveniami. Nie je možné žalobcom priznať trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní tak, ako si ich uplatnili, teda ako zmluvnú odmenu v zmysle § 2 - § 8 Vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ale súd musí jednoznačne vychádzať z ustanovení § 9 - § 14 citovanej vyhlášky o tarifnej odmene, pričom v § 12 vyhlášky je uvedená tarifná odmena advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a podľa § 12 ods. 3 pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí podľa ods. 1, je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje 5

rokov jedna dvanástina výpočtového základu. Keďže v prípade žalobcov išlo o prečin podvodu podľa § 221 ods. 1,2 Trestného zákona, kde horná hranica trestnej sadzby neprevyšuje 5 rokov. Zároveň podľa § 13 ods. 2 citovanej vyhlášky sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50%, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb a v § 14 sú špecifikované úkony právnej služby v trestnom konaní, za ktoré sa priznáva advokátovi odmena. Každý zo žalobcov si uplatnil nárok na náhradu škody z titulu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní po 1.000eur a vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné u každého zo žalobcov špecifikovať úkony právnej služby v trestnom konaní, ktoré pre nich advokát vykonal a zároveň stanoviť odmenu za jednotlivé úkony tak, že pri úkonoch, ktoré sa týkali samostatne iba jedného zo žalobcov bolo možné priznať odmenu v plnej výške spolu s režijným paušálom, avšak pri úkonoch týkajúcich sa oboch žalobcov bolo možné každému z nich priznať iba polovicu hodnoty úkonu a zároveň aj polovicu hodnoty paušálu (v r. 2013 odmena vo výške 1/12 výpočtového základu činila 65,08 eura a paušál 7,81 eura, v r. 2014 bola odmena 67 eur a paušál 8,04 eura, v r. 2015 odmena vo výške 69,91 eura a paušál 8,39 eura a v r. 2016 odmena vo výške 71,50 eura a paušál 8,58 eura). Z obsahu trestného spisu 6T/21/2014 súd zisťoval jednotlivé úkony právnej služby, pričom mal u žalobkyne v 1./rade preukázané nasledovné úkony:

1. prevzatie a príprava zastúpenia dňa 19.08.2013, kde základná sadzba tarifnej odmeny je 65,08 eura a režijný paušál 7,81 eura;
2. sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa zo dňa 19.08.2013, ktorá však bola podaná obhajcom za oboch žalobcov a preto základná sadzba tarifnej odmeny sa znižuje o 50%, čo činí 32,50eura a taktiež polovica režijného paušálu v sume 3,91 eura;
3. žiadosť o odklad výsluchu zo dňa 15.10.2013 je podľa § 14 ods. 3 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. úkonom, kde je odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, t.j. polovica zo sumy 32,54 eura čo činí odmenu 16,27 eura a taktiež polovicu paušálu v sume 3,91 eura, nakoľko žiadosť bola podávaná za oboch žalobcov;
4. výsluch obvinenej dňa 25.11.2013 v trvaní menej ako 2 hodiny, čo predstavuje odmenu 65,08 eura a režijný paušál 7,81 eura;
5. výsluch svedka dňa 19.12.2013 v čase kratšom ako 2 hodiny- odmena vo výške 32,54 eura a paušál 3,91 eura;
6. štúdium vyšetrovacieho spisu dňa 13.01.2014 v čase od 9.00hod. do 11.25hod. - odmena 67eur a polovica paušálu v sume 4,02 eura;
7. štúdium vyšetrovacieho spisu dňa 20.01.2014 v čase od 9.00hod. do 10.20hod. - odmena 33,50 eura a polovica paušálu v sume 4,02eura;
8. návrh na vykonanie dôkazov zo dňa 04.09.2014 - odmena 16,75eura a polovica paušálu v sume 4,02 eura;
9. hlavné pojednávanie dňa 26.09.2014 v čase od 9.00hod. do 16.00hod. spolu odmena 201 eur, avšak za zastupovanie žalobkyne v 1./rade prináleží iba polovica v sume 100,50 eura a polovica paušálu 4,02 eura;
10. hlavné pojednávanie dňa 24.10.2014 v čase od 9.00hod. do 11.20hod. odmena 67 eur a polovica paušálu v sume 4,02 eura;
11. hlavné pojednávanie dňa 11.09.2015 v čase od 9.00hod. do 13.15 hod. - odmena 69,91 eura a polovica paušálu v sume 4,20 eura;
12. vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 25.11.2015 - odmena 34,96 eura a polovica paušálu v sume 4,20 eura;
13. verejné zasadnutie dňa 17.05.2016 v čase od 9.30hod. do 10.12hod. odmena 35,75 eura a polovica paušálu v sume 4,29 eura.

U žalobkyne v 1./rade na základe uvedeného výška náhrady škody z titulu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní predstavuje sumu 697,02 eura (odmena vo výške 636,88 eura a režijné paušály spolu v sume 60,14 eura) a preto jej súd priznal náhradu škody v tejto výške a vo zvyšku v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže zo strany žalobkyne v 1./rade neboli preukázané iné trovy právneho zastúpenia ako súd zistil z obsahu trestného spisu.

8./ U žalobcu v 2./rade je nárok na náhradu škody z titulu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní identický a jeho obhajca v trestnom konaní absolvoval úplne zhodné úkony právnej služby ako v prípade žalobkyne v 1./rade a preto ich súd nebude znovu citovať, ale poukazuje na vyššie uvedené úkony špecifikované v prípade žalobkyne v 1./rade a teda na základe uvedeného výška náhrady škody z titulu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní predstavuje u žalobcu v 2./ rade sumu 697,02 eura (odmena vo výške 636,88 eura a režijné paušály spolu v sume 60,14 eura) a preto mu súd priznal náhradu škody v tejto výške a vo zvyšku v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže zo strany žalobcu v 2./rade neboli preukázané iné trovy právneho zastúpenia ako súd zistil z obsahu trestného spisu.

9./ Ďalším nárokom žalobcov, ktorý si uplatnili už v rámci predbežného prerokovania a následne aj podanou žalobou je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a ktorý je samostatným nárokom s tým, že pokiaľ je daný základ tohto nároku, tak jeho výška sa určuje s prihliadnutím aj na dôvody uvedené v ustanovení § 17 ods. 3 citovaného zákona. Žalobcovia vo svojej žalobe síce rozdelili tento svoj nárok na sumu 15.000eur uplatňovanú podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a na sumu 5.000 eur uplatňovanú ako škodu z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, čo je však v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 514/2003 Z.z., kde sa nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch výslovne upravuje a teda tento je možné posudzovať iba podľa tohto ustanovenia zákona a nie aj podľa § 11 a nasl. OZ. Pri koncipovaní žaloby právny zástupca žalobcov zrejme vychádzal z predchádzajúcej súdnej a rozhodovacej praxe, keď sa o nárokoch na náhradu škody rozhodovalo ešte za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., v ktorom nebol samostatne upravený nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch a teda žalobcovia pri podávaní žalôb ako aj súdy pri rozhodovaní o nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nemohli vychádzať zo zákona č. 58/1969 Zb., ale priznanie tohto nároku odôvodňovali s poukazom na ustanovenie § 11 a nasl. OZ. Keďže zákon č. 514/2003 Z.z. umožňuje priamo priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, tak o tomto nároku je potrebné rozhodovať podľa tohto zákona a nie aj podľa § 11 a nasl. OZ, pretože v ustanovení § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. sú jasne uvedené podmienky, za ktorých je možné priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch a zároveň v odseku 3 tohto ustanovenia je taxatívne uvedené, na čo okrem iného má súd prihliadať pri určení výšky nemajetkovej ujmy. Zároveň v odseku 4 je stanovená horná hranica nemajetkovej ujmy, ktorú je možné priznať. Vychádzajúc z uvedeného súd nárok žalobcov na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch a to u každého v sume 20.000eur posudzoval podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. a mal za to, že v tomto prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a teda nárok žalobcov na nemajetkovú ujmu v peniazoch je dôvodný a ďalej sa súd zaoberal výškou tejto nemajetkovej ujmy. Podľa názoru súdu v prípade žalobcov nezákonným rozhodnutím, ktorým bolo uznesenie vyšetrovateľa polície o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia proti žalobcom a následne aj rozhodnutie prokurátora o zamietnutí sťažnosti žalobcov sú takými nezákonnými rozhodnutiami, pri ktorých iba konštatovanie, že bolo v neprospech žalobcov porušené právo nepostačuje k tomu, aby bola do určitej miery odčinená ujma, ktorá im bola týmito nezákonnými rozhodnutiami spôsobená a ktorá spočíva hlavne v narušení ich rodinného života a taktiež súkromného života každého z nich. Taktiež súd pri rozhodovaní o tomto nároku zoberal do úvahy skutočnosť, na základe čoho došlo k začatiu trestného stíhania žalobcov a je nesporné, že už v r. 2008 bolo voči nim podané trestné oznámenie, ktoré bolo odložené, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania a pre ten istý skutok bolo opakovane podané trestné oznámenie, ktoré bolo v r. 2011 najskôr zastavené, avšak až na základe ďalšej aktivity príbuzných žalobcov došlo k odňatiu trestnej veci vyšetrovateľovi polície v Trenčíne a k jej prikázaniu vyšetrovateľovi v Topolčanoch, čo bolo zdôvodnené nadmernou zaťaženosťou polície v Trenčíne bez toho, aby to bolo v rozhodnutí Prezídia PZ akýmkoľvek spôsobom aj zdokladované, čo súd považuje za neštandardný postup pri vybavovaní trestnej veci a byť tohto postupu zo strany štátu, tak trestné stíhanie voči žalobcom by ani nezačalo. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že podaniu trestného oznámenia predchádzal spor medzi príbuznými ohľadom majetku, ktorý sa mal riešiť v občiansko-právnom konaní a uvedená skutočnosť bola konštatovaná aj oboma súdmi, ktoré rozhodovali v samotnom trestnom konaní a ktoré z tohto dôvodu žalobcov oslobodili spod obžaloby z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Z uvedených dôvodov súd mal nárok žalobcov na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch za preukázaný a pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy prihliadal hlavne na tieto skutočnosti, ale aj na ďalšie okolnosti, na základe ktorých sa rozhoduje o výške nemajetkovej ujmy a ktoré sú taxatívne uvedené v ustanovení § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že v prípade oboch žalobcov ide o osoby, ktoré do začatia trestného stíhania žili pokojným a usporiadaným životom, starali sa o adoptované dieťa a nemali žiadne konflikty s okolím, pričom svedkovia Ing. G. W., C. L. a U. U. sa kladne vyjadrovali hlavne k osobe žalobcu v 2./rade, ktorý ako živnostník urobil pre obec veľa vecí zadarmo a bol považovaný za čestného a slušného človeka a aj zo strany jeho zamestnancov bol hodnotený pozitívne. Svedkovia sa bližšie nevedeli vyjadriť k osobe žalobkyne v 1./rade, i keď ju tiež hodnotili kladne, avšak neprichádzali s ňou tak často do kontaktu ako so žalobcom v 2./rade. Pokiaľ ide o závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, tieto už súd vyššie uviedol a k týmto len dodáva, že po začatí trestného stíhania sa o tomto dozvedelo okolie žalobcov a bolo to predmetom rozhovorov, či už v krčme alebo inde na verejnosti, i keď svedkovia vypovedali, že ľudia neverili tomu, že by žalobcovia mali snahu oklamať matku žalobkyne v 1./rade. Samotná skutočnosť, že verejnosť mala vedomosť o začatí ich trestného stíhania ako aj o jeho dôvode

musela na žalobcov negatívne vplývať a prejavila sa aj na ich súkromnom živote a to hlavne u žalobcu v 2./rade, ktorý podľa výpovede svedkov po začatí trestného stíhania chodil zronený a bolo na ňom vidieť, že má starosti a trápenie a k tomu sa pridalo spôsobenie dopravnej nehody tesne po začatí trestného stíhania a následne aj pracovný úraz, v dôsledku ktorého bol dlhodobo práceneschopný a preto mu bol aj priznaný invalidný dôchodok a tento úraz podľa výpovede svedkov potom aj ovplyvnil jeho schopnosť pracovať a to negatívnym spôsobom. Žalobca v tomto smere produkoval dôkazy pokiaľ ide o dopravnú nehodu ako aj úraz a taktiež uviedol, že trestné stíhanie malo vplyv aj na jeho podnikanie a predložil objednávky a faktúry za roky 2008 - 2013, avšak iba z týchto predložených dokladov si súd jeho tvrdenie nemohol objektívne overiť, keďže ďalšie doklady zo strany žalobcu v 2./rade produkované neboli a aj svedkovia L. a U., ktorí sú zamestnancami žalobcu v 2./rade nepotvrdili, že by trestné stíhanie malo vplyv na podnikanie žalobcu v 2./rade a následne aj na postavenie jeho zamestnancov. Podľa ich výpovede zamestnanci nepocítili, že voči žalobcovi v 2./rade je vedené trestné stíhanie a mali dostatok práce a ani mzdy sa im neznížili. V dôsledku trestného stíhania však žalobcovi v 2./rade hrozilo, že ak bude právoplatne odsúdený, tak nebude môcť vykonávať funkciu člena výboru Urbárskeho spoločenstva v obci, čo mu bolo jednoznačne naznačené svedkom G. W. a tento aj zdôvodnil, prečo by žalobca v 2./rade nemohol byť ďalej členom výboru. Uvedený svedok však potvrdil, že žalobca v 2./rade je citlivý človek a trestné stíhanie na neho negatívne vplývalo, i keď sa nevedel vyjadriť k jeho vplyvu na podnikanie, ale podľa jeho názoru pád žalobcu v 2./rade zo strechy bol tiež následkom tohto trestného stíhania. Z vykonaných dôkazov mal súd za preukázané, akým spôsobom začatie trestného stíhania ovplyvnilo súkromný život oboch žalobcov a v prípade žalobcu v 2./rade aj jeho spoločenské uplatnenie, pričom zo strany žalobcov v tomto smere ďalšie dôkazy produkované neboli a dôkazné bremeno žalobcov v tomto smere nemohol súd nahradiť svojim aktívnym prístupom a zadovážovať dôkazy a zisťovať skutočnosti potrebné pre rozhodnutie o výške nemajetkovej ujmy, ale bolo povinnosťou žalobcov, aby tieto dôkazy produkovali a preto súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy mohol vychádzať iba z dôkazov produkovaných a podľa toho stanoviť výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobcovia sa žiadnym spôsobom nevyjadrovali, ako ovplyvnilo trestné stíhanie vzťahy s ďalšími rodinnými príslušníkmi, i keď je pravdou, že samotné trestné stíhanie bolo len následkom už predtým narušených vzťahov s ďalšími príbuznými pri riešení majetkových záležitostí, ktoré bolo potrebné riešiť v občianskoprávnom konaní a nie v trestnom konaní. Vzhľadom na dôkazy, ktoré boli produkované žalobcami pri uplatňovaní ich nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd určil výšku nemajetkovej ujmy u žalobkyne v 1./rade na sumu 8.000eur a u žalobcu v 2./rade na sumu 12.000eur, pričom u oboch vychádzal zo závažnosti vzniknutej ujmy a prihliadal na okolnosti, za ktorých k nej došlo, avšak u žalobcu v 2./rade mal závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení za podstatne viac preukázanú ako u žalobkyne v 1./rade a preto výšku nemajetkovej ujmy nestanovil u oboch rovnako, ale odstupňoval ju podľa intenzity následkov u každého zo žalobcov.

10./ Vzhľadom na uvedené dôvody súd žalobe v časti priznania nemajetkovej ujmy u žalobkyne v 1./rade vyhovel do sumy 8.000 eur a u žalobcu v 2./rade do sumy 12.000eur a vo zvyšnej časti týkajúcej sa tohto nároku žalobu ako nedôvodnú zamietol s tým, že žalovanú vzhľadom na jej žiadosť zaviazal zaplatiť pohľadávku do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, keďže v lehote 3 dní by z jej strany nebolo technicky možné pohľadávku uhradiť.

11./ Na základe odvolania žalobcov ako aj žalovanej Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. 12Co/124/2018 - 201 zo dňa 18.06.2019 zrušil rozsudok tunajšieho súdu vo výrokoch o povinnosti zaplata sumu 679,02 eura a náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom 1./, 2./, vo výroku o zamietnutí zvyšku žaloby v časti týkajúcej sa náhrady škody z titulu trov obhajoby ako aj vo výroku o trovách konania a vec v tejto časti vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že sa plne stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý obširne a podrobne vysvetlil a odôvodnil, prečo je v danom prípade možné postupovať podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. S týmto odôvodnením sa odvolací súd plne stotožnil a považoval za nadbytočné tie isté dôvody obsiahnuté v napadnutom rozsudku opakovane uvádzať. Základ nároku žalobcov 1/, 2/ je nesporne daný na podklade tých ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktoré súd v odôvodnení rozsudku aj citoval. Ako správne skonštatoval súd prvej inštancie, trestné oznámenie na žalobcov bolo podané ešte v r. 2008 a toto bolo odmietnuté, lebo nebol dôvod na začatie trestného stíhania. Trestné stíhanie žalovaných sa začalo až v r. 2010 a následne bolo v r. 2011 (uznesením ČVS:ORP-XXX/OEK-TN-XXXX zo dňa 10.03.2011) zastavené, pretože nešlo o trestný čin. V poradí druhé trestné stíhanie žalovaných sa znovu začalo ešte v ten istý rok krátko na to, ako bolo v poradí prvé trestné stíhanie

žalobcov zastavené (uznesenie ČVS: ORP-XXX/OEK-TN-XXXX zo dňa 09.08.2011). Takýto postup orgánov činných v trestnom konaní, ktorým opakovane menili názor v tom, či vôbec začať trestné stíhanie žalobcov, nevzbudzoval v očiach verejnosti pocit odbornosti, profesionality a dôvery. Nepôsobí dobre ani na psychiku človeka, ak je voči nemu v priebehu dvoch rokov dvakrát začaté trestné stíhanie pre rovnaký trestný čin. Ak k takémuto postupu zo strany orgánov činných v trestnom konaní došlo, štát musí znášať aj následky, ktoré sa s takým postupom spájajú. Odvolací súd s ohľadom na to považoval rovnako ako súd prvej inštancie považoval nárok žalobcov na náhradu škody za daný v zmysle zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

12./ Súd prvej inštancie pri nároku na náhradu škody titulom trov obhajoby vynaložených v trestnom konaní správne uviedol, že žalobcovia nemajú nárok na náhradu paušálne vynaložených výdavkov, ale pri ich vyčíslení treba vychádzať z tarifnej odmeny za jednotlivé úkony advokáta v trestnom konaní. Následne z obsahu trestného spisu zistil, aké úkony právnej služby právny zástupca žalobcov vykonal a sám vypočítal odmenu advokáta, a teda aj náhradu škody, ktorá žalobcom mala vzniknúť. Odvolací súd zhodnotil, že bolo potrebné zvoliť iný postup. Žalobcovia dôvodne namietali, že neboli zohľadnené aj ďalšie položky, ktoré advokátovi zastupujúcemu v trestnom konaní patrili, a to cestovné, náhrada za stratu času, DPH, pričom spochybnili aj výpočet pri niektorých úkonoch. Odvolací súd ustálil, že samotní žalobcovia pochybili, pretože už v podanej žalobe mali sami špecifikovať škodu, ktorá im vznikla titulom nákladov vynaložených pri zastupovaní v trestnom konaní za jednotlivé úkony právnej služby. Pokiaľ to nespravili, súd prvej inštancie mal vysloviť svoj právny názor podľa § 181 ods. 2 CSP o tom, že nie je možné pri náhrade škody vychádzať zo sumy odmeny, ktorú žalobcovia reálne svojmu právnenému zástupcovi vyplatili, ale len zo sumy účelne vynaložených trov, ktorých výška zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným predpisom (vyhláška č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Z tohto dôvodu odvolací súd konštatoval, že v časti zaplatenia súm 679,02 eura a v zamietajúcej časti náhrady škody titulom trov obhajoby, ktorá prevyšovala túto sumu, neboli dané podmienky na potvrdenie a ani na zmenu napadnutého rozsudku, a z toho dôvodu rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP v tejto časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

13./ Pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy, obdobne ako pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je nevyhnutné, aby boli súčasne naplnené tri základné predpoklady, ktorými sú nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy; v prípade nemajetkovej ujmy musí byť, navyše, zrejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nedostačujúce. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v časti priznania nemajetkovej ujmy možno konštatovať, že neobsahuje úplné dôvody, ako súd prvej inštancie dospel k záveru o priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy. Nie je úplne zrejmé, na základe akých úvah a podkladov usúdil, že je primeraná ujma priznaná žalobkyňi 1/ práve v sume 8.000 eur a žalobcovi 2/ v sume 12.000 eur. V tomto smere sa javilo potrebným zistenie a porovnanie výšky priznávanej súdmi v obdobných veciach za približne rovnakých okolností. Z obsahu odôvodnenia rozsudku nie je celkom zrejmé, prečo mal za preukázané, že dopravná nehoda žalobcu 2/ a jeho úraz pádom zo strechy boli práve v príčinnej súvislosti s jeho trestným stíhaním. Súd správne skonštatoval, že ďalšie dôkazy produkované zo strany žalobcov neboli a z vlastnej iniciatívy nemohol konať aktívne a zadovážovať si prípadne ďalšie dôkazy. Tiež konštatoval, že žalobcovia sa vôbec nevyjadrovali, ako narušilo ich trestné stíhanie vzťahy s rodinnými príslušníkmi, a v závere pomerne všeobecne zhrnul, že vychádzal zo závažnosti vzniknutej ujmy a prihliadal na okolnosti, za ktorých k nej došlo, avšak u žalobcu 2/ mal závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v súkromnom živote a spoločenskom uplatnení za podstatne viac preukázané ako u žalobkyne 1/. Z takéhoto odôvodnenia priznanej ujmy nie je zrejmé, akú závažnosť ujmy mal súd na mysli, z akých okolností vychádzal, aké následky odôvodňujúce priznanie nemajetkovej ujmy mal vôbec u žalobkyne 1/ preukázané, keď v odôvodnení rozsudku neboli uvedené; išlo len o porovnanie so žalobcom, u ktorého mal súd následky za podstatne viac preukázané. Bolo na žalobcoch, aby nielen tvrdili konkrétne skutočnosti, ale aby svoje dôkazné bremeno na potvrdenie týchto skutočností uniesli návrhom relevantných dôkazov. Totiž len oni vedia a môžu zdôvodniť, aká nemajetková ujma im vznikla, a čo počas trestného stíhania prežívali, či pociťovali pocit krivdy, bezmocnosti a pod., a len oni to majú opísať a preukázať. Súd i pri danosti základu ich nároku nemôže bez ďalšieho prijať ich tvrdenia za preukázané, resp. namiesto nich domýšľať, čo asi

mohli počas trestného stíhania vnútorne prežívať. Oni sami bezo sporu - ak majú byť v konaní úspešní - musia tvrdiť a navrhnúť právne významné dôkazy pre priznanie nemajetkovej ujmy a súd po ich vykonaní zhodnotí, či dôkazné bremeno v tomto smere uniesli.

14./ Žalobcovia uvádzali, že boli poškodení na cti a bolo poškodené ich dobré meno. Podľa obsahu spisu sa svedkovia pred súdom vyjadrovali, že neverili tomu, že by žalobca 2/ spáchal to, čo mu je kladené za vinu, a svedok C. L. vypovedal, že ľudia hovorili, že nie je pravda, že by žalobcovia chceli oklamať babku o chalupu, a ani podľa neho to nebola pravda. K žalobkyni 1/ sa veľmi nevedeli vyjadriť, pretože ju nepoznali. Žalobkyni 1/ sa mal zhoršiť zdravotný stav, no nie je zrejmé ako, pretože dôkaz na túto okolnosť predložený nebol. Žalobcovia tiež tvrdili, že boli osočovaní zo strany ľudí, no neuviedli ktorých a ako. Udalosť mala zasiahnuť aj ich dcéru, ale táto okolnosť tiež ostala bez návrhu dôkazov. Argumentáciu žalobcu 2/ o vplyve trestného stíhania na jeho podnikateľskú činnosť súd tiež vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže zamestnanci nedostatok práce nezaznamenali, mzda sa im neznížila a z objednávok a faktúr za roky 2008 až 2013 súd nemal preukázané, že by trestné stíhanie malo vplyv na jeho podnikanie. Podľa svedka L. po začatí trestného stíhania zo zamestnancov žalobcu 2/ neodišiel nikto a nezaznamenal ani zmenu v postoji ľudí.

15./ Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku možno jednoznačne konštatovať, že neobsahuje úplné dôvody svedčiace pre záver, že tomu - ktorému zo žalobcov patrí náhrada nemajetkovej ujmy v stanovenej výške. Vzhľadom na to odvolací súd odvolanie žalovanej posúdil ako opodstatnené a z toho dôvodu konštatoval, že nie sú dané podmienky ani na potvrdenie a ani na zmenu napadnutého rozsudku. Preto tento rozsudok aj v časti výroku o priznaní nemajetkovej ujmy podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16./ V ďalšom konaní súd prvej inštancie nanovo vec prejedná, pričom bude skúmať, ako vlastne žalobcovia navrhnutými dôkazmi preukázali dôvodnosť podanej žaloby v časti nemajetkovej ujmy v nimi požadovanej výške, pričom už bude posudzovať ujmu len do výšky 8.000 eur a 12.000 eur, pretože v zamietajúcej časti žaloby týkajúcej sa nemajetkovej ujmy nadobudol rozsudok pre absenciu odvolania právoplatnosť. Ak súd prijme záver, že nárok žalobcov na nemajetkovú ujmu bol preukázaný, v novom rozhodnutí odôvodní aj výšku, ku ktorej dospel, a z čoho pri jej určení vychádzal, pričom môže použiť na porovnanie aj rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach. Zároveň bude pri priznaní náhrady škody žalobcov titulom trov obhajoby vychádzať z úkonov právnej pomoci, ktoré žalobcovia špecifikovali v odvolaní, pričom ich správnosť overí podľa obsahu trestného spisu, a zohľadní aj náhradu za stratu času, cestovné a ďalšie skutočnosti, ktoré žalobcovia namietali v odvolaní.

17./ Po rozhodnutí odvolacieho súdu predmetom konania zostal nárok žalobcov na zaplatenie náhrady škody z titulu trov obhajoby po 1.000 eur každému z nich ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a to u žalobkyne v 1./rade vo výške 8.000 eur a u žalobcu v 2./rade vo výške 12.000 eur.

18./ Žalobcovia v 1./ a 2./rade v rámci doplnenia dokazovania predložili daňové priznania spoločnosti Strešné centrum Trenčín s.r.o. so sídlom Mníchova Lehota 648, v ktorej sú obaja spoločníkmi a konateľmi a to za obdobie rokov 2014 až 2018, z ktorých vyplýva zníženie výsledku hospodárenia z činnosti v priebehu rokov, kedy boli žalobcovia trestne stíhaní, nakoľko výsledok z hospodárskej činnosti za rok 2013 činil 27.545 eur, za rok 2014 v sume 9.783 eur, za rok 2015 v sume 3.274 eur, za rok 2016 mínus 1.084 eur, za rok 2017 v sume 518 eur a za rok 2018 8.111 eur, pričom trestné stíhanie žalobcov trvalo od 31.07.2013 do 17.05.2016. Taktiež predložili doklady týkajúce sa škodovej udalosti a to dopravnej nehody, ktorej účastníkom bol žalobca v 2./rade dňa 01.09.2013 v D. a za spôsobenie ktorej mu bola uložená bloková pokuta vo výške 60 eur. V prípade úrazu žalobcu v 2./rade a to pádu z rebríka, po ktorom bol hospitalizovaný od 16.09.2013 do 17.10.2013, bola predložená jeho prepúšťacia správa z nemocnice. Následne bol žalobca v 2./rade dňa 20.01.2014 účastníkom ďalšej dopravnej nehody, o čom svedčí záznam o dopravnej nehode (č.l. 262). Žalobca v 2./rade ďalej predložil rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ktorými mu bol od 01.01.2015 zvýšený invalidný dôchodok na sumu 221,70 eura (č.l. 264), z odôvodnenia ktorého vyplýva, že za invalidného bol uznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a ďalším rozhodnutím zo dňa 10.05.2017 mu bol znížený invalidný dôchodok od 04.06.2017 na sumu 221,70 eura z dôvodu zmeny jeho zdravotného stavu, keď došlo k zníženiu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 55%. Podľa odborného posudku o invalidite (č.l. 267) žalobca v 2./rade môže vykonávať prácu len v prostredí bez nadmernej fyzickej a psychickej záťaže a bez nočných smien a teda len ľahšie robotnícke

práce. Okrem toho zo strany žalobcu v 2./rade boli doložené viaceré lekárske správy týkajúce sa jeho zdravotného stavu od konca roku 2012 až do súčasnosti, podľa ktorých žalobca v 2./rade absolvoval viaceré odborné vyšetrenia (kardiologické, neurologické a sonografické vyšetrenia) a musí pravidelne chodiť na kontroly do odborných ambulancií.

19./ Zo strany žalobkyne v 1./rade boli doložené doklady o lekárskejších vyšetreniach kvôli jej zhoršenému zdravotnému stavu, ktorý nebol zapríčinený žiadnymi patologickými zmenami, ale mal psychosomatický pôvod. Podľa rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 26C/168/2010 zo dňa 07.10.2015 bol proti žalobkyne v 1./rade zamietnutý návrh, ktorým sa navrhovatelia domáhali určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva a tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6Co/179/2017 zo dňa 28.12.2017.

20./ Na pojednávaní dňa 08.10.2019 žalobcovia prostredníctvom právnej zástupkyne uviedli, že celá situácia v súvislosti s ich trestným stíhaním vplývala aj na dcéru Y., ktorá kvôli tomu mala problémy v škole, pričom išlo o adoptované dieťa, ktoré už raz prišlo o rodičov. Predložili lekársku správu, podľa ktorej dcéra dňa 03.12.2013 v škole skolabovala a následne aj požiadala o prerušenie štúdia kvôli situácii okolo žalobcov, pričom odišla do Írska a po návrate požiadala o ukončenie štúdia na Strednej umeleckej škole v Trenčíne a následne navštevovala Súkromnú obchodnú akadémiu v Bratislave, kde aj zmaturovala. Žalobkyňa v 1./rade na pojednávaní uviedla, že počas trestného stíhania sa báli, čo bude s ich dcérou, ak by boli odsúdení a aj dcéra mala obavy, že pôjde späť do domova. Neustále mali pocit nespravodlivosti, keď ich už tretíkrát začali stíhať za tú istú vec a keď poštarčka nosila poštu zo súdu alebo z polície, tak ona (žalobkyňa) prežívala stres a poštarčka jej aj hovorila, že ich ľudia v dedine ohovárajú. Rovnako aj spolužiaci dcéry vedeli o trestnom stíhaní, nakoľko to doma ich rodičia preberali a suseda P. P. im rozprávala, že ľudia v dedine ich ohovárajú ako podvodníkov. Táto situácia na ňu zle vplývala a nemohla spať, pričom plakávala po nociach a v dôsledku toho mala aj zdravotné problémy, ktoré doložili lekárskejšími správami. Podľa lekárky tieto zdravotné problémy vyplývali zo stresu. Po týchto udalostiach aj manžel rozprával, že chce radšej zomrieť. Dcéra radšej odišla do zahraničia a zhoršil sa aj jej vzťah s kamarátkami. Ľudia v dedine im pri stretnutí prestali odpovedať na pozdrav, i keď sa jednalo o známych. Z tohto všetkého má traumu na celý život a neustále ju to stresuje, keď si na to len pomyslí. V období, keď prebiehalo trestné stíhanie, mali dvoch zamestnancov z A., kde sa tiež šírili ohovárania a to aj zo strany ich príbuzných a zrejme aj v dôsledku toho, títo dvaja zamestnanci skončili u nich pracovný pomer.

21./ Žalobca v 2./rade na pojednávaní uviedol, že pred pádom zo strechy nemal žiaden úraz, i keď po strechách chodil 40 rokov a tento pád bol spôsobený stresmi. Dovtedy robil školenia BOZP, kde inštruoval iných, ako majú chodiť po strechách. Rovnako dovtedy nemal ani jednu dopravnú nehodu a potom zrazu dve za sebou. Pokiaľ ide o zákazky, tak napríklad starosta O. z A. mu povedal, že ako trestne stíhanému mu nemôže dať zákazku, a rovnako mu bolo zdôvodnené aj odopretie zákazky zo strany Bytového družstva v Trenčíne. Jeho švagrovci chodili aj s babkou po dedine na invalidnom vozíku a táto všade musela rozprávať, ako ju chceli okradnúť. Stále síce podniká v tej istej oblasti, ale iba z dôvodu, že z invalidného dôchodku by nevyžil. V priebehu trestného stíhania mal strach, čo bude s dcérou a manželkou a v dôsledku trestného stíhania stratil dôveru v štátne orgány, pričom vyšetrovateľ z S. ho chodil vypočúvať aj na ARO a po prepustení z nemocnice, keď mal doporučený kľud, musel ísť na výsluch, kde bol dve hodiny a skolaboval. Celý život pomáhal iným a jeho prakticky za nič trestne stíhali a to len kvôli majetku a dedičstvu. V tom období mal zodpovednosť aj za zamestnancov, ktorí mali rodiny a napriek všetkému sa im vždy snažil nájsť robotu.

22./ Žalobcovia predložili súdu čestné vyhlásenie B. P. (č.l. 329), podľa ktorého táto väčšinu roka prechodne býva v S. U. v susedstve žalobcov a stretáva sa denne s nimi. V čestnom vyhlásení uviedla, že obdobie rokov 2013 - 2016, kedy boli žalobcovia trestne stíhaní prežívali veľmi ťažko a stresujúco, nakoľko celý život pomáhali svojej rodine a nakoniec ich falošne obvinili, že podviedli mamu, čo nebola pravda. Žalobkyňa v 1./rade bola stíhaná, nespávala a s plačom jej často rozprávala, čo bude s ich dcérou v prípade nespravodlivého odsúdenia a taktiež ju stresovalo, keď chodila poštarčka a nosila poštu z polície, prokuratúry alebo súdu. Žalobca v 2./rade tiež chodil ako bez duše a nevedel sa na nič sústrediť, pričom predtým bol veselý a plný energie. Tiež mal obavy o dcéru v prípade jeho odsúdenia a aj pád zo strechy sa mu zrejme stal len pre to, že sa trápil a nevedel sa na nič sústrediť. Ľudia v dedine ich začali ohovárať, že chceli mamu obrať o dom a že sú kriminálnici. Takisto ich dcéra to veľmi zle znášala

a nechala preto aj školu a odišla do zahraničia. Zanechalo to na nich traumy na celý život a ešte aj po rokoch, keď si na to spomenú, im je do plaču a pociťujú to ako obrovskú nespravodlivosť a poníženie.

23./ Svedok P. O., ktorý je bratancom žalobcu v 2./rade potvrdil, že obaja žalobcovia ťažko niesli skutočnosť, že boli trestne stíhaní. Dovtedy normálne fungovali ako rodina, a potom zrazu prišlo aj k úrazu a podľa neho všetko súviselo s trestným stíhaním, o ktorom sa bavili pri stretnutiach a vedel, že je to kvôli chalupe. Podľa jeho názoru aj nehoda žalobcu v 2./rade súvisela s týmto trestným stíhaním. Obaja žalobcovia ťažko niesli, že sa im rodina otočila chrbtom a že ich aj v dedine odsudzovali. Taktiež na urbárskej schôdzi bolo prejednávané, že žalobca v 2./rade nemôže robiť s peniazmi, keď je trestne stíhaný. Túto situáciu zle znášala aj dcéra žalobcov. Žalobcovia všetko ťažko znášali a psychicky boli na tom zle, avšak nechodili kvôli tomu k lekárovi, ale jeho manželka im pomáhala.

24./ Svedkyňa U. O. potvrdila vedomosť o tom, že žalobcovia mali v rokoch 2013 - 2016 ťahanice so súdom v súvislosti s kúpou podielu matky žalobkyne v 1./rade na dome. Vedela, že sa so žalobkyňou v 1./rade súrodenci súdili o majetky, pričom doma na stole mala neustále nejaké spisy a obaja žalobcovia boli utrpení a smutní, keďže im stále chodili predvolania na súd. Neustále chodili vystresovaní, pričom žalobkyňa v 1./rade v noci nespávala a žalobcovi v 2./rade sa prestalo dariť v podnikaní. Taktiež vedela aj o trestnom stíhaní žalobcov, kvôli ktorému žalobca v 2./rade chodil nesústreďený a mal aj menšiu nehodu pri návrate z chaty. Onedlho sa mu stal úraz pádom zo strechy, i keď predtým celý život pracoval na streche. Keď sa s manželom dozvedeli o trestnom stíhaní, tak ich vzťah k žalobcom sa skôr utužil, pretože im verili, ale cudzí ľudia sa od nich odklonili. Všetky udalosti zanechali na žalobcovi v 2./rade hlbokú psychickú stopu a zostala v ňom nedôvera voči ľuďom a žalobkyňa v 1./rade doposiaľ zle spáva. Žalobca v 2./rade v dôsledku ťažkého úrazu dvakrát ušiel hrobárovi z lopaty a ona za ním chodila do nemocnice, kde pracovala ako sestrička a pomáhala mu. V tom čase žalobca v 2./rade bol hospitalizovaný na rôznych oddeleniach (ARO, interné, JIS, chirurgické oddelenie a rehabilitačné oddelenie) a jeho liečba trvala dlho. Po úraze sa veľmi zmenil a už býva opatrnejší ako predtým. Obaja žalobcovia mali aj psychické problémy, ale hanbili sa s tým ísť k lekárovi. Taktiež pri návštevách u jej rodiny jej bolo neprijemné odpovedať na otázky týkajúce sa žalobcov a musela to všetkým vysvetľovať.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Podľa ods. 2 zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f) citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo v správnom konaní.

Podľa § 5 ods. 1 právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená bolo zrušené, alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa ods. 2 právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 15 ods. 1 nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať, na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Podľa ods. 2 v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Podľa ods. 3 výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na :

- a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b/ závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 18 ods. 1 náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody, alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené, alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa ods. 3 súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. 9) Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 19 ods. 1 právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

25./ Na základe predchádzajúceho ako aj doplneného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcov v časti náhrady škody z titulu trov obhajoby je dôvodná takmer v celom rozsahu a taktiež je dôvodná ich žaloba aj v časti týkajúcej sa nároku náhrady nemajetkovej ujmy. Už v predchádzajúcom rozhodnutí tunajšieho súdu ako aj v rozhodnutí odvolacieho súdu bolo konštatované, že základ nároku žalobcov na náhradu škody je daný a preto predmetom ďalšieho dokazovania a rozhodovania bola len výška nároku na náhradu škody z titulu trov obhajoby a dôvodnosť žaloby v časti nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o nárok na náhradu škody z titulu trov obhajoby vynaložených žalobcami v trestnom konaní, tak súd sa prakticky stotožnil s vyčíslením trov obhajoby prezentovaným žalobcami v ich odvolaní proti predchádzajúcej rozsudku tunajšieho súdu a pri rozhodovaní o tomto nároku zohľadnil aj skutočnosť, že ten istý právny zástupca zastupoval v trestnom konaní oboch žalobcov, v dôsledku čoho sa pri niektorých úkonoch týkajúcich sa súčasne oboch žalobcov znižovala hodnota úkonu u každého z nich o 50%, ale keďže išlo o dvoch žalobcov, tak prakticky to zodpovedalo hodnote jedného úkonu a zároveň jedného režijného paušálu. Pre prehľadnosť súd uvádza, z ktorých právnych úkonov v trestnom konaní vychádzal a teda v akej výške za tieto právne úkony bola žalobcom priznaná náhrada trov obhajoby:

1. prevzatie a príprava zastúpenia dňa 19.08.2013 u oboch žalobcov, kde základná sadzba tarifnej odmeny je 65,08 eura a režijný paušál 7,81 eura;
2. sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa zo dňa 19.08.2013 podaná obhajcom za oboch žalobcov spolu v sume 65,08eura a režijný paušál 7,81 eura;
3. žiadosť o odklad výsluchu zo dňa 15.10.2013 podávaná za oboch žalobcov spolu v sume 65,08 eura a režijný paušál 7,81 eura;
4. výsluch oboch obvinených dňa 25.11.2013 u každého v trvaní menej ako 2 hodiny, čo predstavuje odmenu za dva úkony po 65,08 eura, t.j. 113,16 eura a režijný paušál 7,81 eura;
5. výsluch svedka dňa 19.12.2013 v čase kratšom ako 2 hodiny- odmena vo výške 65,08 eura a paušál 7,81 eura;

6. štúdium vyšetrovacieho spisu dňa 13.01.2014 v čase od 9.00hod. do 11.25hod. - odmena za dva úkony po 67eur, t.j. 134 eur a paušál v sume 8,04 eura;
7. štúdium vyšetrovacieho spisu dňa 20.01.2014 v čase od 9.00hod. do 10.20hod. - odmena 67 eur a paušál v sume 8,04eura;
8. návrh na vykonanie dôkazov za oboch žalobcov zo dňa 04.09.2014 - odmena 67 eur a paušál v sume 8,04 eura;
9. hlavné pojednávanie dňa 26.09.2014 v čase od 9.00hod. do 16.00hod. spolu odmena za 4 úkony po 67 eur, t.j. 268 eur a paušál 8,04 eura;
10. hlavné pojednávanie dňa 24.10.2014 v čase od 9.00hod. do 11.20hod. odmena 134 eur a paušál v sume 8,04 eura;
11. hlavné pojednávanie dňa 11.09.2015 v čase od 9.00hod. do 13.15 hod. - odmena za 3 úkony po 69,91 eura, t.j. 209,73 eura a paušál v sume 8,39 eura;
12. vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 25.11.2015 - odmena 69,91 eura a paušál v sume 8,39 eura;
13. verejné zasadnutie dňa 17.05.2016 v čase od 9.30hod. do 10.15hod. odmena 71,50 eura a paušál v sume 8,58 eura.

Spolu odmena obhajcu za všetky úkony z titulu obhajoby predstavuje sumu 1 516,23 eura, k čomu je potrebné pripočítať DPH vo výške 20% t.j. 303,24 eura, čo spolu činí 1 819,47 eura. Okrem toho si obhajca žalobcov vyčíslil cestovné osobným motorovým vozidlom zn. Q. X B. S dňa 13.01.2014 spolu v sume 31,17 eura (spolu 104 km pri priemernej spotrebe 7,3 l/100km a cene nafty 1,60 eura/liter. Taktiež si vyčíslil náhradu za stratu času dňa 13.01.2014 za 4 polhodiny po 13,40 eura , t.j. 53,60 eura a náhradu za stratu času dňa 20.01.2014 v rovnakej výške, čo spolu činí 107,20 eura a s DPH vo výške 20% je to 128,64 eura. Súčet trov obhajoby vo výške 1 819,47 eura, cestovného v sume 31,17 eura a náhrady za stratu času v sume 128,64 eura predstavuje sumu 1 979,28 eura a z toho polovica 989,64 eura. Z uvedeného dôvodu súd zaviazal žalovanú zaplatiť každému zo žalobcov náhradu trov obhajoby v sume 989,64 eura a vo zvyšnej časti tohto nároku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

26./ Pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, tak pri rozhodovaní o ňom súd vychádzal z ustanovenia § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a mal za preukázané, že iba samotné konštatovanie porušenia práva žalobcov nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu, ktorá im bola spôsobená nezákonným rozhodnutím a preto im vznikol aj nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch. Vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí sa už zaoberal súd dôvodmi, pre ktoré nárok žalobcov nie je možné posudzovať podľa § 11 a nasl. OZ, ale výlučne podľa ustanovenia § 17 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom každý zo žalobcov si uplatnil nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 20 000 eur a v prípade žalobkyne v 1./rade bol jej nárok nad sumu 8.000 eur právoplatne zamietnutý a rovnako tak v prípade žalobcu v 2./rade nad sumu 12.000 eur. V prípade žalobcov nezákonné rozhodnutie, ktorým bolo uznesenie vyšetrovateľa polície o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia a následne rozhodnutie prokurátora o zamietnutí sťažnosti žalobcov, sú takými nezákonnými rozhodnutiami, pri ktorých iba konštatovanie, že bolo v neprospech žalobcov porušené právo nepostačuje k tomu, aby bola dostatočným spôsobom odčinená ujma, ktorá im bola týmito nezákonnými rozhodnutiami spôsobená a ktorá spočíva v narušení ich rodinného života a rovnako aj súkromného života každého z nich. Súd pri rozhodovaní o tomto nároku zobral do úvahy aj skutočnosť, na základe čoho došlo k začatiu trestného stíhania žalobcov, keď už v r. 2008 bolo voči nim podané trestné oznámenie, ktoré bolo odložené a pre ten istý skutok bolo opakovane podané trestné oznámenie, ktoré bolo v r. 2011 najskôr zastavené a až na základe ďalšej aktivity príbuzných žalobcov došlo k odňatiu trestnej veci vyšetrovateľovi polície v Trenčíne a k jej prikázaniu vyšetrovateľovi v Topoľčanoch s odôvodnením nadmernej zaťažnosti polície v Trenčíne bez toho, aby toto tvrdenie bolo nejakým spôsobom zdokladované, čo je podľa názoru súdu neštandardný postup pri vybavovaní trestnej veci vykazujúci znaky perzekúcie zo strany štátu voči žalobcom. Samotnému trestnému oznámeniu predchádzal spor žalobkyne v 1./rade s príbuznými ohľadom majetku, ktorý sa riešil v civilnom konaní, kde žalobkyňa v 1./rade bola úspešná a žaloba voči nej bola zamietnutá. Z uvedených dôvodov preto iba samotné konštatovanie porušenia práva súd nepovažoval za dostatočné zadosťučinenie vzhľadom na ujmu, ktorá bola žalobcom spôsobená a preto žalobcom vznikol aj nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch.

27./ Keďže podľa názoru súdu základ nároku žalobcov na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch bol podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. daný, tak bolo vecou ďalšieho dokazovania a rozhodovania súdu určiť výšku tohto nároku, s prihliadnutím na taxatívne uvedené podmienky v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy v peniazoch súd musí prihliadať najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; na závažnosť vzniknutej

ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo; na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v spoločenskom uplatnení. Ako už súd uviedol vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, tak v prípade žalobcov ide o osoby, ktoré do začatia trestného stíhania žili pokojným a usporiadaným životom, starali sa o adoptované dieťa a nemali žiadne konflikty s okolím. V tomto smere sa k osobám žalobcov kladne vyjadrovali svedkovia Ing. G. W., C. Gabriš a U. U. a v rámci doplnenia dokazovania boli osoby žalobcov kladne hodnotené aj svedkami P. O. a U. O., a rovnako B. P., ktorá v tomto smere poskytla čestné vyhlásenie. Aj títo svedkovia potvrdili, že žalobcovia do začiatku trestného stíhania žili usporiadaným rodinným životom, starali sa o adoptovanú dcéru, stretávali sa s príbuznými a v rámci svojich možností pomáhali nielen rodine, ale hlavne žalobca v 2./rade aj obci. Pokiaľ ide o závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, tak súd poukazuje na okolnosti, ktoré predchádzali samotnému trestnému stíhaniu žalobcov a spôsobu, akým sa viedlo toto trestné stíhanie, resp. dôvody, pre ktoré došlo k prikázaniu veci vyšetrovateľovi v Topoľčanoch, keď predtým bola vec odňatá vyšetrovateľovi polície v Trenčíne, kde už v r. 2008 bolo trestné oznámenie najskôr odložené a v r. 2011 opakovane podané trestné oznámenie zastavené. Závažnosť vzniknutej ujmy na strane žalobcov spočíva v tom, že trestné stíhanie neprímeraným spôsobom zasiahlo nielen do súkromného života každého z nich, ale aj do ich spoločného rodinného života a v prípade žalobcu v 2./rade aj do jeho podnikateľskej sféry. Okrem toho trestné stíhanie negatívne ovplyvnilo aj život dcéry žalobcov, ktorá sa musela vyrovnávať so zmenou správania zo strany kamarátov a spolužiakov a rovnako so zdravotnými problémami, ktoré u nej nastali a celú situáciu riešila odchodom do zahraničia a následne aj ukončením štúdia na Strednej umeleckej škole v Trenčíne a pokračovaním v štúdiu na Súkromnej obchodnej akadémii v Bratislave. Z tohto pohľadu možno hodnotiť závažnosť vzniknutej ujmy nielen u oboch žalobcov, ale aj ich dcéry, ktorá pocítila dôsledky nezákonného trestného stíhania jej rodičov. Závažnosť vzniknutej ujmy bola v prípade oboch žalobcov o to citeľnejšia, že žili na dedine a prakticky s každým sa poznali a preto aj všetci ich známi mali informácie o trestnom stíhaní ako aj o civilnom spore s príbuznými, pričom nie každý sa priklonil na stranu žalobcov. Závažnosť následkov, ktoré vznikli oboj žalobcom v súkromnom živote ako ďalší predpoklad pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy mal súd za preukázanú z lekárskej správ doložených žalobcami ako aj z dokladov zo Sociálnej poisťovne, z ktorých je zrejmé, že u oboch žalobcov po začatí trestného stíhania došlo k zhoršeniu zdravotného stavu a u žalobcu v 2./rade to bolo spôsobené hlavne ťažkým úrazom, ktorý utrpel pri páde zo strechy. V dôsledku tohto úrazu sa žalobca v 2./rade stal invalidným a došlo u neho k poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 55% s tým, že sa nemôže nadmerne fyzicky a psychicky zaťažovať a môže vykonávať len ľahšie robotnícke práce, i keď predtým celé roky pracoval na strechách a nikdy v súvislosti s touto prácou nemal žiaden úraz. Nepochybne u oboch žalobcov došlo k výrazným zmenám v súkromnom živote po začatí trestného stíhania, čo potvrdili výpovede svedkov, nakoľko sa zmenilo správanie žalobcov, ktorí zostali zatrpknutí, vystresovaní v dôsledku obáv o budúcnosť v prípade, ak by došlo v trestnom konaní k ich odsúdeniu. Uvedené potvrdili svedkovia P. O. a U. O. a vyplýva to aj z čestného vyhlásenia B. P., pričom podľa týchto svedkov obaja žalobcovia situáciu zle psychiky znášali a podľa svedkyne U. O. to malo vplyv aj na sústredenosť žalobcu v 2./rade na samotnú prácu, čoho dôsledkom bol jeho pád zo strechy. Rovnako tak dopravné nehody, ktorých účastníkom bol žalobca v 2./rade krátko po začatí trestného stíhania nepochybne súviseli s týmto trestným stíhaním, keďže žalobca v 2./rade sa už nevedel sústrediť ani na bežné životné situácie. Obaja žalobcovia mali obavy, čo bude s ich dcérou v prípade, ak by boli odsúdení, pričom hlavne žalobkyňa v 1./rade v dôsledku toho trpela nespavosťou a každá návšteva pošťárky, ktorá jej priniesla poštu, či už od polície, z prokuratúry alebo zo súdu bola u nej spojená so stresom. Z predložených dokladov vyplýva, že žalobcom sa po začatí trestného stíhania prestalo dariť aj v podnikaní, keďže došlo k zníženiu výsledku hospodárenia ich spoločnosti Strešné centrum Trenčín s.r.o. v priebehu rokov, keď obaja boli trestne stíhaní a ako vyplynulo aj z výpovedí svedkov a samotných žalobcov, tak v dôsledku trestného stíhania prišli o niektoré zákazky a zrejme skutočnosť, že boli trestne stíhaní ovplyvnila aj postoj niektorých zamestnancov k nim, keď títo skončili pracovný pomer. Začaté trestné stíhanie ohrozilo aj ďalšie pôsobenie žalobcu v 2./rade v orgánoch Urbárskeho spoločenstva v Trenčianskom Jastrabí, nakoľko mu bolo naznačené, že v prípade odsúdenia v trestnom konaní nebude môcť ďalej pôsobiť v orgánoch tohto spoločenstva. I keď podľa ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. sú jednotlivé predpoklady, na ktoré je potrebné prihliadať pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch samostatne uvedené, avšak je nesporné, že tieto sa navzájom prelínajú a nie je možné ich dôsledne selektovať, pretože závažnosť následkov, ktoré vzniknú poškodeným v súkromnom živote, môže súvisieť aj s následkami v spoločenskom uplatnení a tieto následky sú podľa názoru súdu absorbované už v ustanovení § 17 ods. 3 písm. b/ ako závažnosť vzniknutej ujmy, pričom

v ďalších písmenách tohto ustanovenia sa už len rozlišuje medzi následkami v súkromnom živote a spoločenskom uplatnení.

28./ Je nepochybné, že každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihlíada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu. Aj Ústavný súd SR vo svojom náleze sp.zn. III.ÚS 754/2016 vyslovil názor, že vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí bez ohľadu na to, či bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. alebo za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. odôvodňuje s ohľadom najmä na čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ jej táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla.

29./ Podľa názoru súdu v prejednávanej veci bola zo strany žalobcov preukázaná závažnosť vzniknutej ujmy spôsobenej nezákonným trestným stíhaním ako aj závažnosť následkov, ktoré im vznikli v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, pričom z prevedeného dokazovania nepochybné vyplynula príčinná súvislosť medzi začatým trestným stíhaním a následkami vzniknutými žalobcom a ďalej sa súd bude zaoberať už iba výškou nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcom prináleží. Výšku konkrétnej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne matematicky stanoviť a odôvodniť tak priznanie, či nepriznanie každého jedného eurocenta peňažnej sumy, rovnako nie je možné mechanicky (automaticky) prevziať peňažné sumy priznávané rozhodnutiami súdov ako odškodnenie nemajetkovej ujmy v iných prípadoch, nakoľko nejde o paušálne peňažné sumy. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy totiž stanovuje súd v každom jednotlivom prípade na základe voľnej úvahy a je tak výsledkom individuálneho posúdenia všetkých konkrétnych okolností každého jednotlivého prípadu s tým, že konečná výška musí vychádzať zo zásady primeranosti, zodpovedať všeobecnej predstave spravodlivosti a slušnosti a požiadavke rozumného usporiadania vzťahov medzi stranami. Vždy je potrebné mať na zreteli prvoradáť satisfakčnú funkciu priznávanej peňažnej čiastky, ktorou je zabezpečiť primerané zmiernenie a vyváženie vzniknutej nemajetkovej ujmy, v opačnom prípade by neprimeraná výška odškodnenia vo svojich dôsledkoch viedla k bezdôvodnému obohacovaniu (rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 8Co/217/2018 zo dňa 25.09.2018).

30./ Z rozhodnutia odvolacieho súdu v prejednávanej veci vyplýva, že pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy je možné použiť na porovnanie aj rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach, pričom zo strany žalobcov bolo poukázané na viaceré rozhodnutia, avšak podľa názoru súdu nie všetky sú použiteľné na porovnanie pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy, keďže niektoré z nich sa netýkajú škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami v trestnom konaní, ale rozhodovalo sa v nich o žalobách na ochranu osobnosti a teda aj nemajetková ujma bola posudzovaná podľa iných kritérií ako v prejednávanej veci. Tieto rozhodnutia môžu prakticky slúžiť len na porovnanie, aká výška nemajetkovej ujmy bola priznávaná v sporoch o ochranu osobnosti podľa § 13 OZ a to väčšinou za články uverejnené v médiách, čo je však celkom iný zásah do osobnostnej sféry každého jednotlivca, ako je ujma spôsobená nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní, kde častým následkom je alebo môže byť obmedzenie osobnej slobody. Takýmito žalobcami uvedenými rozhodnutiami boli napríklad rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/153/2009 (žalobcom bol sudca NS SR, ktorý sa žalobou na ochranu osobnosti pre uverejnený článok v novinách domáhal nemajetkovej ujmy a táto mu bola priznaná odvolacím súdom vo výške 31 467,84 eura), uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo/46/2012 (žalobcom bol politik, ktorý sa domáhal ochrany osobnosti pre zverejnenie karikatúry v novinách, pričom súd prvej inštancie mu priznal nemajetkovú ujmu 33 000 eur a odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil, pričom na základe dovolania NS SR zrušil odvolací rozsudok z procesných dôvodov), uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo/187/2012 (žalobcom bol sudca, ktorý sa domáhal ochrany osobnosti pre článok v novinách a súdy mu priznali nemajetkovú ujmu vo výške 33 193,92 eura), uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo/137/2008 (žaloba na ochranu osobnosti pre uverejnené fotografie v novinách, pričom súd prvej inštancie priznal nemajetkovú ujmu 350 000,-Sk, avšak v odvolacom konaní bol jeho rozsudok zmenený a návrh zamietnutý, ale v dovolacom konaní NS SR zrušil rozsudok odvolacieho súdu), uznesenie NS SR 6Cdo/159/2016 (žaloba pre nepravdivé informácie v časopise, pričom bola priznaná nemajetková ujma 20 000 eur a dovolanie žalobcu, ktorý žiadal 300 000 eur bolo odmietnuté), rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 6Co/64/2008 (spor o ochranu osobnosti pre uverejnený článok v denníku a priznaná nemajetková ujma 500 000,-Sk),

rozsudok KS Bratislava sp.zn. 3Co/334/2011 (spor o ochranu osobnosti pre článok v novinách a priznaná nemajetková ujma 1 000 000,-Sk).

31./ Žalobcovia na porovnanie označili aj ďalšie rozhodnutia súdov, ktoré sa týkali nezákonných rozhodnutí vydaných v trestných konaniach a v ktorých sa rozhodovalo o nárokoch na zaplatenie nemajetkovej ujmy a to uznesenie NS SR sp.zn. 7Cdo/180/2013 (nezákonné trestné stíhanie, kde bol žalobca oslobodený spod obžaloby a bola mu priznaná nemajetková ujma 53 110,27 eura, avšak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo dovolacím súdom zrušené pre nedostatočne odôvodnenú výšku nemajetkovej ujmy), rozhodnutie NS SR sp.zn. 6Cdo/185/2011 (nezákonné trestné stíhanie spojené s uložením trestu odňatia slobody, ktorý žalobca sčasti aj vykonal, pričom mu bola priznaná nemajetková ujma 120 000 eur), uznesenie NS SR sp.zn. 3MCdo/17/2014 (zastavené trestné stíhanie z dôvodu, že skutok nespáchala žalobkyňa, pričom jej bola priznaná nemajetková ujma 33 120 eur), uznesenie NS SR sp.zn. 1Cdo/157/2017 (škoda spôsobená zadržaním a rozhodnutím o väzbe, ktorá trvala takmer dva roky, pričom bola priznaná nemajetková ujma 13 000 eur), uznesenie NS SR 5Cdo/4/2018 (žalobca v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby, pričom bol vzatý do väzby, kde bol 5 mesiacov a nemajetková ujma mu bola priznaná vo výške 10 000 eur), uznesenie NS SR sp.zn. 5MCdo/4/2015 (voči žalobcovi - sudcovi bolo začaté trestné stíhanie, avšak ÚS SR odoprel súhlas k trestnému stíhaniu a bola mu priznaná nemajetková ujma 17 600 eur), rozsudok KS Bratislava sp.zn. 8Co/217/2018 (trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a priznaná nemajetková ujma 10 000 eur), rozsudok KS Banská Bystrica sp.zn. 14Co/811/2015 (žalobca v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby a bola mu priznaná nemajetková ujma vo výške 1 000 eur za rok t.j. 2 667 eur), nález ÚS SR sp.zn. III.ÚS 754/2016 (trestné stíhanie zastavené, lebo žalobca skutok nespáchal a tento bol aj vzatý do väzby a bola mu priznaná nemajetková ujma 35 000 eur, pričom ÚS SR sa s touto sumou stotožnil), rozsudok OS Rimavská Sobota sp.zn. 8C/227/2015 (žalobca v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby a priznaná nemajetková ujma 8 500 eur), rozsudok OS Bratislava III sp.zn. 9C/60/2013 (žalobca oslobodený spod obžaloby v trestnom konaní, ktoré trvalo tri roky a priznaná nemajetková ujma 13 337,80 eura).

32./ Uvedené rozhodnutia iných súdov je síce možné použiť na porovnanie, avšak súd poukazuje na skutočnosť, že tieto veci sa týkali priznania nemajetkovej ujmy v rozličných prípadoch, kde bola rozdielna dĺžka trestného konania za rôzne trestné činy a pri svojom rozhodovaní súdy posudzovali vždy inú fyzickú osobu v konkrétnom spoločenskom postavení, s rozdielnym charakterom súkromného a rodinného života a preto nie je možné výšku nemajetkovej ujmy priznanú v týchto konaniach žiadnym spôsobom paušalizovať. Aj Ústavný súd SR vo svojom náleze sp.zn. III.ÚS 754/2016 uviedol, že stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň, či mesiac trvania väzby alebo vedenia trestného stíhania vopred pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobité okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Rovnako tak nie je možné ani mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov, či Európskeho súdu pre ľudské práva, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako tak musí byť zohľadnená, pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstávam spravodlivosti a slušnosti v danom čase a na danom mieste. Ani to však neznamená, že takúto rozhodovaciu prax týchto orgánov by nebolo na mieste nezohľadniť. Vo veci, ktorej sa týka citovaný nález ÚS SR, bola priznaná žalobcovi náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 35 000 eur a ÚS SR nepovažoval za neprimerané odškodnenie väzby vo výške 1 000 eur za mesiac jej trvania a nepovažoval odškodnenie 52 mesiacov trvania trestného stíhania sumou 620 eur za mesiac za neadekvátne.

33./ S poukazom na vyššie citované rozhodnutia súdov ako aj ich názory na priznávanie výšky nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že v tejto prejednávanej veci po zohľadnení povahy trestnej veci, dĺžky trestného stíhania a okolností, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo je možné považovať za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti a slušnosti u žalobkyne v 1./rade sumu 8 000 eur a u žalobcu v 2./rade sumu 12 000 eur. I keď obaja žalobcovia boli trestne stíhaní v tom istom konaní a prakticky za ten istý skutok, tak je potrebné pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy vychádzať z rôznych následkov u každého zo žalobcov, ktoré im vznikli v súkromnom živote ako aj v spoločenskom uplatnení, pričom vzniknutá ujma u žalobcu v 2./rade bola nepochybne väčšia ako u žalobkyne v 1./rade, keďže v súvislosti s trestným stíhaním a jeho nepriaznivým vplyvom na psychiku žalobcu v 2./rade došlo u neho nielen k dvom menším dopravným nehodám, ale aj k ťažkému úrazu po páde zo strechy a následnej invalidite. Intenzita týchto následkov

na strane žalobcu v 2./rade bola nepochybne väčšia ako u žalobkyne v 1./rade, nakoľko bolo ohrozené aj jeho ďalšie pôsobenie v urbárskom spoločenstve. Trestné stíhanie negatívne ovplyvnilo nielen súkromný a rodinný život oboch žalobcov, ale aj ich podnikanie, keď príjmy z neho v období prebiehajúceho trestného stíhania výrazne žalobcom poklesli, čím boli nepochybne ovplyvnené aj ich sociálne istoty. Keďže trestné stíhanie žalobcov trvalo takmer 34 mesiacov (od 31.07.2013 do 17.05.2016), tak pri sume 8 000 eur pripadá na jeden mesiac trestného stíhania suma 235 eur a pri sume 12 000 eur čiastka 353 eur, čo nie je ani v rozpore s názorom ÚS SR v náleze sp.zn. III.ÚS 754/2016, ktorý nepovažoval za neadekvátnu sumu 620 eur za jeden mesiac trestného stíhania pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy. Podľa názoru súdu je suma 8 000 eur v prípade žalobkyne v 1./rade a suma 12 000 eur v prípade žalobcu v 2./rade pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za ich nezákonné trestné stíhanie primeraná dĺžke trestného stíhania a následkom, ktoré žalobcom v dôsledku nezákonného rozhodnutia vznikli berúc do úvahy následky v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, ale aj iné následky, ktorých rozsah prakticky nie je možné samotným súdnym rozhodnutím postihnúť.

34./ V neposlednom rade súd poukazuje na uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo/125/2019 z 27.08.2019, ktoré sa tiež zaoberalo priznávaním nemajetkovej ujmy za nezákonne začaté trestné konanie, pričom NS SR v tomto svojom rozhodnutí uviedol, že podľa čl. 46 ods. 3 ústavy má každý právo na náhradu škody spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom a pri posudzovaní nárokov uplatňovaných podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ani všeobecné súdy nikdy nesmú zabúdať na ich ústavný pôvod a zakotvenie. Je preto nevyhnutné, v každom prípade dbať o to, aby rozhodovaním súdov fakticky nedošlo k vyprázdneniu dotknutého ústavného práva pri použití jeho zákonného vymedzenia (čl. 13 ods. 4 ústavy). Inak povedané, použitím zákona č. 514/2003 Z.z. v prípadoch zodpovednosti štátu za škodu, nesmie dôjsť, priamo ani nepriamo, k obmedzeniu rozsahu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 3 ústavy. Podľa citovaného zákona je teda nutné kompenzovať všetku (celú) ujmu, ktorú by bolo možné namietať podľa čl. 46 ods. 3 ústavy. V právnom štáte, ktorým Slovenská republika podľa čl. 1 ods. 1 ústavy je, nemožno akceptovať taký postup súdu, ktorý odmietne náhradu škody priznať z dôvodu neunesenia dôkazného bremena ohľadne jej výšky poškodeným, lebo potom vlastný stav dôkaznej núdze má rovnaké príčiny ako samotné nezákonné rozhodnutie. Za nesplniteľné dôkazné bremeno (dôkaznú povinnosť) NS SR v citovanom rozhodnutí označuje požiadavky odvolacieho súdu na preskúmanie finančného ocenenia nehmotnej ujmy žalobcu, najmä v oblasti osobných, rodinných, pracovných, sociálnych vzťahov, či psychického stavu, pretože nemajetková ujma sa nepreukazuje. Nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ide o stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky, pravda za predpokladu, že sa sudca bude vedieť aspoň elementárne vcítiť do pozície trestne stíhaného človeka. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločensky, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidla, podľa ktorého "nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe". Za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu taká škoda vznikla, nemôže súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná, alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu.

35./ Berúc do úvahy skutočnosti preukázané v prejednávanej veci ako aj vyššie citovaný názor NS SR rozhodol súd o výške nemajetkovej ujmy uplatnenej žalobcami tak, že žalobkyňi v 1./rade priznal nemajetkovú ujmu vo výške 8 000 eur a žalobcovi v 2./rade vo výške 12 000 eur. Táto výška nemajetkovej ujmy podľa názoru súdu zodpovedá okolnostiam prípadu ako aj následkom, ktoré žalobcom vznikli v dôsledku nezákonného trestného stíhania. Lehotu na plnenie finančných nárokov priznaných žalobcom súd s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 3 CSP určil žalovanej do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, i keď podľa zákona je táto lehota 3 dni, avšak v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu lehotu a v tomto prípade žalovaná požiadala o poskytnutie 30 dňovej lehoty vzhľadom na technickú nemožnosť poskytnúť plnenie do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

36./ Na poslednom pojednávaní dňa 05.11.2019 žalovaná navrhla doplniť dokazovanie pripojením spisu Okresného súdu Trenčín sp.zn. 26C/168/2010, kde žalobkyňa v 1./rade vystupovala v pozícii žalovanej v konaní o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, čím chcela žalovaná preukázať, že uvedené civilné konanie sa prelínalo s trestným stíhaním a teda že v rozhodnom čase žalobkyni v 1./rade chodili zo súdu aj písomnosti týkajúce sa uvedeného civilného sporu, nielen trestného konania, avšak súd s poukazom na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania uvedený dôkazný návrh zamietol, keďže v spise sa nachádzajú fotokópie rozhodnutí z predmetného civilného konania, z ktorých je nepochybné, v akom časovom období toto konanie prebiehalo, teda od roku 2010 do konca roku 2017.

37./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom v 1./ a 2./rade priznal náhradu trov konania v plnej výške, o ktorej podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal súd z toho, že v časti konania týkajúcej sa náhrady trov obhajoby mali žalobcovia v 1./ a 2./rade úspech takmer v plnej výške resp. ich neúspech v tejto časti konania bol iba minimálny, keďže im bola priznaná suma 989,64 eura z uplatnenej sumy 1 000 eur, pričom úspech každého zo žalobcov je možné vyčíslieť na 98,9%. V prípade uplatnenia náhrady nemajetkovej ujmy súd poukazuje na uznesenie NS SR sp.zn. 5MCdo/7/2010 zo dňa 23.02.2011, podľa ktorého pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je žalobca povinný v návrhu na začatie konania uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu a preto je aj spravodlivé, aby súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v zmysle § 255 CSP je prvoradým kritériom procesný úspech v konaní, tak podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu a takýmto prípadom je aj náhrada nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti, prípadne v sporoch o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. S poukazom na uvedené súd priznal žalobcom v 1./ a 2./rade náhradu trov konania proti žalovanej v plnej výške, keďže v časti konania o náhradu trov obhajoby mali takmer plný úspech (ich neúspech je možné vyčíslieť len na 1,1%) a v časti konania o priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch ich základ nároku bol preukázaný a priznaný a teda v tejto časti boli úspešní, pričom výška plnenia závisela od úvahy súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).